

Geen koorts bij sepsis door slechtere conditie?

Bij het nieuwsbericht 'Behandeling van sepsis op de HAP' van Rob van Kimmenaede (H&W 2019;62(3):9) verscheen op www.henw.org deze reactie.

Zou het kunnen dat bij patiënten die niet met koorts reageren op sepsis er sprake is van een (immunologisch) slechtere uitgangscanditie? Dat zou, naast de moeilijkere en daardoor latere diagnose, mede een verklaring kunnen zijn voor de slechtere prognose. ■

Piet Mout

REACTIE AUTEUR

Het is de vraag wat een immunologisch slechtere uitgangscanditie precies is. Patiënten met diabetes mellitus, hiv of de ziekte van Kahler, patiënten die DMARD's, biologicals of prednisolon gebruiken, patiënten die chemotherapie krijgen? In het besproken onderzoek werden patiënten met chemotherapie en leukopenie uitgesloten van deelname. Over de patiëntkenmerken op individueel niveau heb ik geen informatie.

In het onderzoek waren de patiënten met niet-gedetectede sepsis gemiddeld 5 jaar ouder. Sepsisgerelateerde mortaliteit neemt toe met het stijgen van de leeftijd. In een groot retrospectief onderzoek bij patiënten met community-acquired sepsis in Zweden bleek een omgekeerde relatie te bestaan tussen lichaamstemperatuur en mortaliteit. In gewoon Nederlands: hoe lager de temperatuur bij presentatie, des te hoger de mortaliteit. Dit is onder andere de reden dat een temperatuur < 36,5 °C wordt genoemd in de SIRS-criteria. Sommige patiënten reageren gewoonweg niet met koorts op sepsis (met een infectie als meest waarschijnlijke oorzaak). Het is mogelijk dat de leeftijd hierbij een belangrijke factor is. Met het stijgen van de leeftijd neemt de gevoeligheid van het temperatuurcentrum in de hypothalamus af, waardoor het lichaam in sommige gevallen niet reageert met een stijging van de temperatuur als reactie op een infectie. Een geraadpleegde internist-intensivist moest het antwoord ook schuldig blijven. Disbalans in immuniteit werd genoemd als mogelijke verklaring. Het precieze pathofysiologische mechanisme is niet geheel opgehelderd, interleukines schijnen een rol te spelen.

Rob van Kimmenaede